ÓKORI GÖRÖG MŰVÉSZET

ÓKORI GÖRÖG MÜVÉSZET

A későbbi évezredek egész európai gondolkodásának, művészetének egyik legfontosabb, meghatározó alapja. A középkorban ugyan háttérbe szorult, de a reneszánszban újra a görög kultúra felé fordultak.

Világszemléletük legnagyobb újdonsága **"az ember felfedezése„** - ő lett minden dolog legfőbb mércéje és végső célja.

TÖRTÉNETI HÁTTÉR

A görög őskor (Kr.e. 2. évezred végétől a Kr.e. VII. század végéig) A társadalom viszonyaira a homéroszi eposzokból következtethetünk. Kialakulnak a poliszok (városállamok).

Archaikus kor (Kr.e. VII.-VI. század)

Klasszikus kor, virágkor (Kr.e. V.-IV: század)

Hellenizmus (Nagy Sándor halálától, Kr.e. 323-tól Kr.e. 146-ig) A római terjeszkedésnek nem tud ellenállni és tartománnyá válik. Ezzel az ókori görögség önálló történelme lezárul.

Az ókori görög művészet korszakai

Kr. e. 2. évezred
késő bronzkor: Kréta és Mükéné

Kr. e. 1100 – Kr. e. 700
geometrikus kor

Kr. e. 700 – Kr. e. 480
archaikus művészet

Kr. e. 480 – Kr. e. 323
klasszikus művészet
(Athén Periklész korában)

Kr. e. IV. sz. végétől
hellenisztikus kor
(K r. e. II. sz. közepe: római hódítás)

Földrajzi fekvése

Földrajzi fekvése

Vázaművészet

geometrikus kor

A görög festészetet főképpen a vázaművészet fennmaradt alkotásai révén ismerhetjük. A korai díszítéseken erős egyiptomi hatás figyelhető meg.

Az embereket, állatokat és tárgyakat leegyszerűsített körvonalakkal jelenítették meg, a díszítést geometrikus formákkal, vonaldíszítéssel egészítették ki.

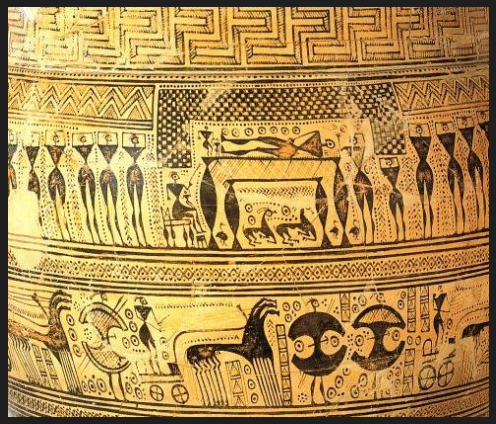

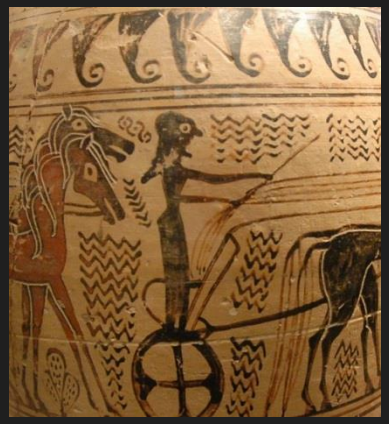

Vázaművészet

archaikus kor

A figurák egyre nagyobb teret nyertek a díszítésben, a geometrikus formák a peremekre szorultak. A vörös alapra feketével festett alakok vonalas kiegészítéseit vékony, éles szerszámmal vésték a felületre.

Archaikus kor

Exekiasz: Kockázó Akhilleusz és Ajax

A két homéroszi hőst ábrázoló váza (i.e. 540 körül) Exekiasz kézjegyét viseli magán.

A kockajátékot játszó Akhilleusz és Ajax arca teljes profilban van, de a szemük – egyiptomi ábrázolási szabály szerint ránk néz.

A térben valóságos látványnak megfelelően ábrázolja a két egymással szemben ülő alakot. Akhilleusz kezéből csak egy kis darabot láttat, mert a többi a váll takarásában van.

Exekiasz számára már nem fontos minden, a valóságban létező részlet megjelenítése.

Vázaművészet

klasszikus kor

A fekete alakos vázák mellett megjelentek a vörös alakos vázák is amelyeken a díszítést finom ecsetvonásokkal egészítették ki.

A vázafestészet témaköre kiszélesedett, a kötetlenebb formában megjelenő mitológiai motívumok mellett egyre gyakrabban ábrázoltak hétköznapi jeleneteket is.

Vázaművészet

edényformák

SZOBRÁSZAT

A szobrászat legrégibb anyaga a fa volt, később márványt és bronzot is használtak.
Az első feladatait az építészettől kapta.

Az alkotások többnyire sérülten, torzóként maradtak ránk.
A művek nagy részét római másolatokból ismerjük. A kópiák zömét márványból vagy kőből faragták ki, míg az eredeti – többségében leveszett szobrok bronzból készültek.

A görög szobrászatot a test tökéletes ábrázolása és a mozgás különböző fázisainak érzékeltetése foglalkoztatta.
A legfőbb témája az élettel teli emberi test.

SZOBRÁSZAT

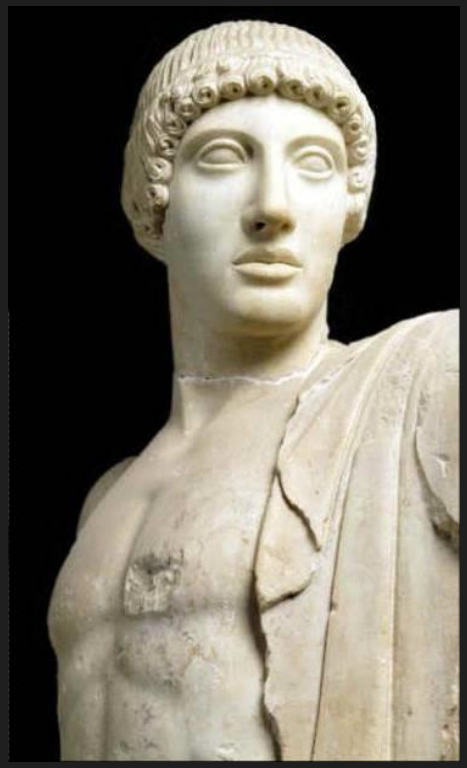

Sokáig nem tudtuk, hogy az antik görögök – az épületeikhez hasonlóan – a márványból készült szobrokat is lüktető, élénk színekkel díszítették. A színezés célja a mind életszerűbb hatás elérése volt. Ez a szokás a római kor művészetére is hatást gyakorolt.

Szobrászat

archaikus kor

A kor jellemző szobrai a ruhátlan ifjakat ábrázoló kurosz, és a lányokat ábrázoló koré szobrok. Az alakok merevsége még az egyiptomi művészetet idézi. Az arcokon megfigyelhető jellegzetes „archaikus” mosoly a későbbi etruszk ábrázolásokon is visszaköszön.

Szobrászat

archaikus kor

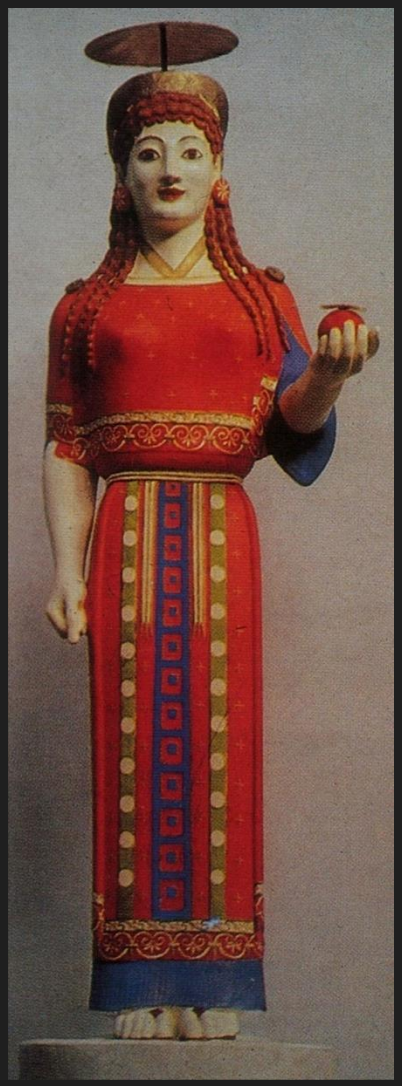

A koré álló leányszobor, hosszú ruhában. Az archaikus görög szobrászat egyik legkedveltebb témája. A korékat általában ünnepségek résztvevőiként ábrázolják. Színes khitont viselnek, ajándékot hordoznak és mosolyognak, szép, színes khitont viselnek.

Szobrászat

A kurosz típusú szobor fejlődése

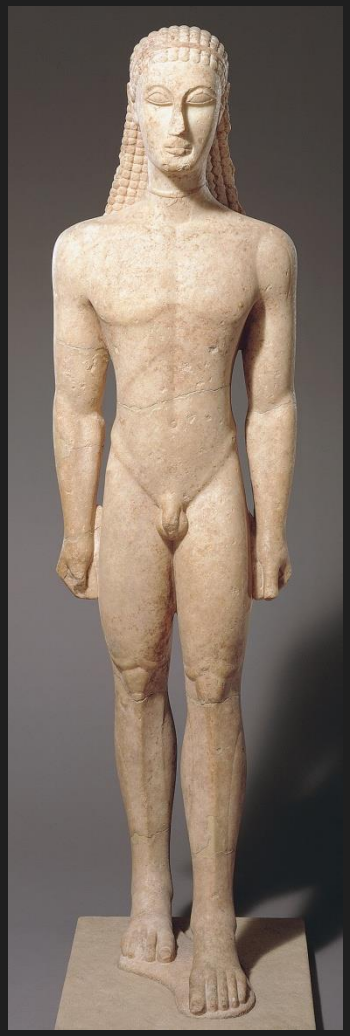

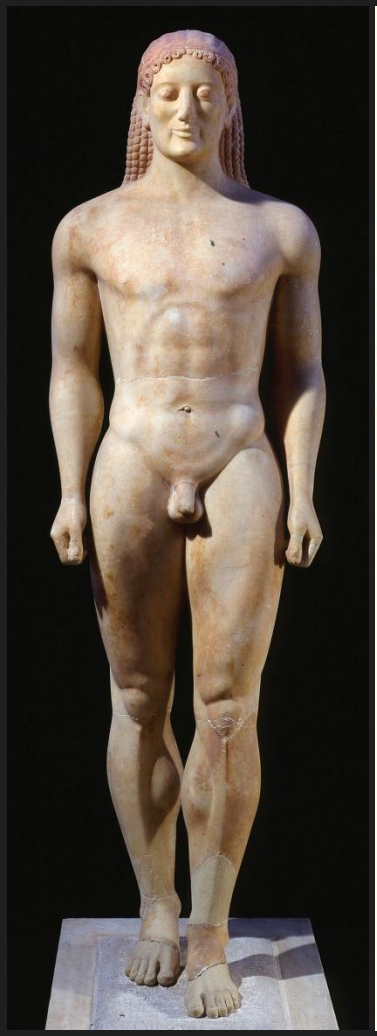

Szobrászat

A koré típusú szobor fejlődése

Szobrászat

Kritiosz-ifjú

Korábban a szobrász Kritiosz munkájának tulajdonított atléta szobor az első a görög művészet történetében, amely nem csupán sejteti, hanem már egyértelműen érzékelteti a test mozdulását. A klasszikus kor küszöbén született mű még az archaikus kurosz szobrok beállítását követi, de újszerű vonásként megjelenik a klasszikus korban jellemző, a test mozgása közben kialakuló testtartás.

A fiatal férfi fejét már nem a korábban jellemző hosszú fürtök, hanem az atlétákra jellemző hajviselet koronázza. A márványtól eltérő anyagból készített szemek fokozták az arc szépségét.

Szobrászat

klasszikus kor

Az alakok mindinkább valósághűek lettek, amit többek között azzal érték el, hogy a mozdulatok közötti pillanatnyi nyugalmi helyzetet rögzítették - a korábbi mozdulat lendülete még, az induló mozdulat feszültsége már érzékelhető.

Polükleitosz: Lándzsavivő

Arányrendszer, kontraposzt

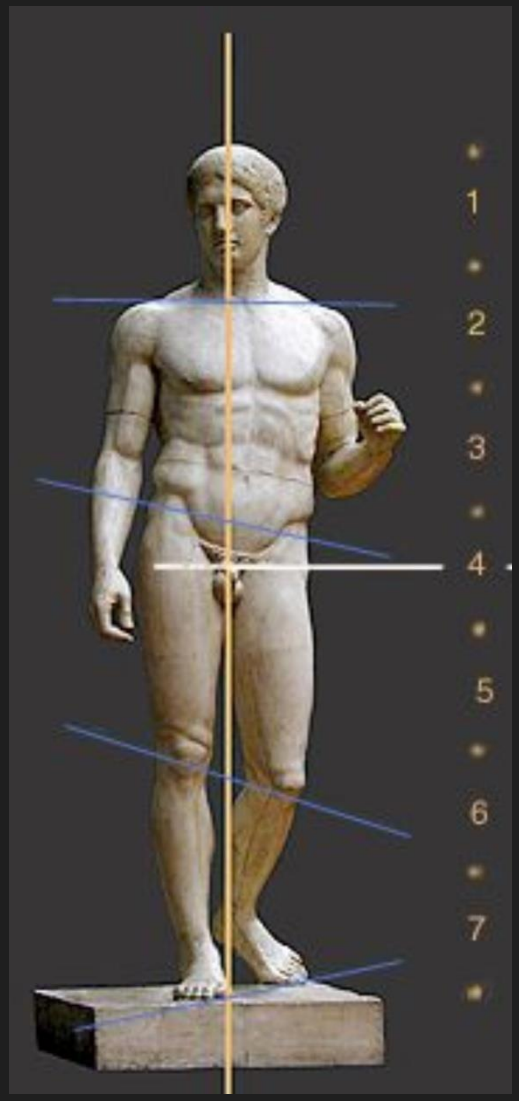

Lándzsavivő gondos mérlegelés eredménye, a klasszikus görög szobrászat arányrendszerének megtestesítője.
A fej hét és félszer fér a teljes testmagasságra, a váll két fej széles, a váll és az alsó lábszár egyenlő hosszú stb.

A merev, frontális beállás helyett a figura az egyik lábára nehezedik, így ez a csípője feljebb, a másik, a pihenő bal láb feletti csípő pedig lejjebb kerül. A vállak ezt ellentétesen egyensúlyozzák: a jobb váll lejjebb, a bal feljebb kerül.
A figura enyhén csavarodik is, és ez még természetesebbé teszi a látványt.

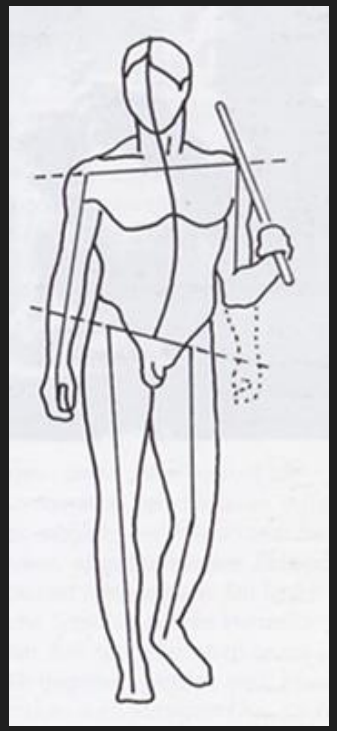

Szobrászat
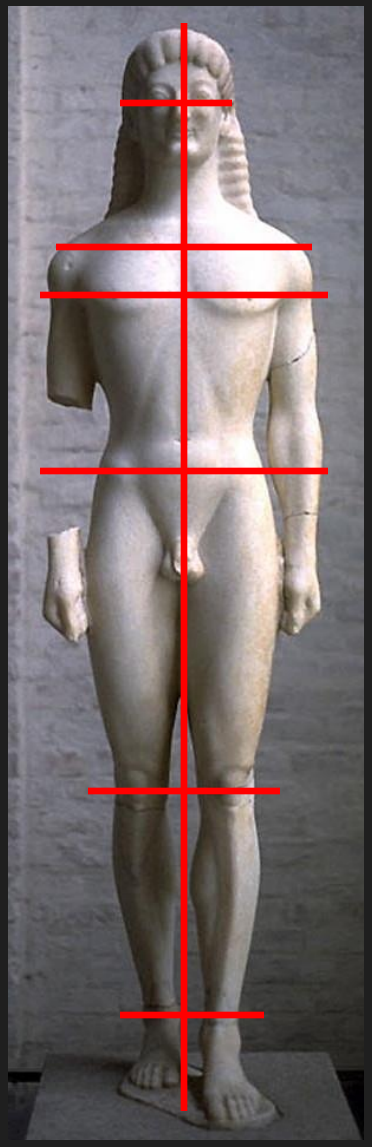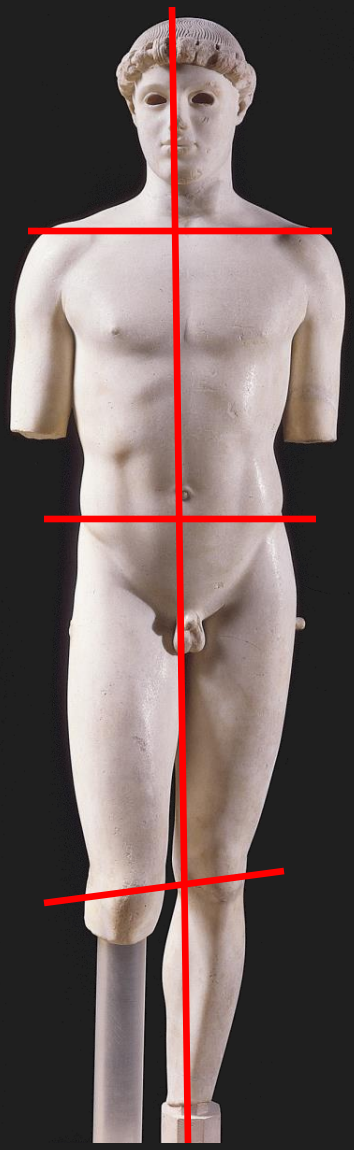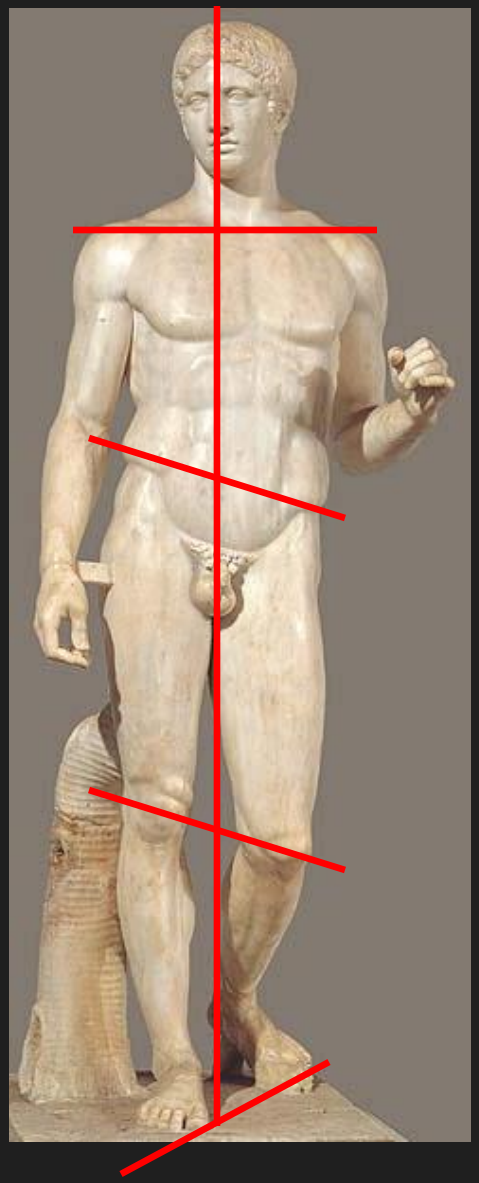
Kontraposzt fejlődése